

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 150 (4983)

ЛІПЕНЬ
10
АУТОРАК
1934 г.

год выдання XVII

Дэлегатам першай усебеларускай гандлёва-тэхнічнай канферэнцыі

— большэвіцкае прывітанне

Да адкрыцця гандлёва-тэхнічнай канферэнцыі

Сёння адкрываецца першая ўсебеларуская гандлёва-тэхнічная канферэнцыя. Яна падагуліць лепшы вопыт барацьбы за культурны гандаль, каб перанесці ўзоры ударнай работы ва ўсе званні гандлёва-кааператываў і сістэмы.

5 чэрвеня была апублікавана пастанова аб спіканні канферэнцыі. Падрыхтоўка да канферэнцыі пачалася была забяспечваць масы на дзейнае разгортванне таварзавароту.

Лепшыя метады, перадавыя ўдзельнікі кааператываў, дзяржаўнага гандлю збіраюць сябе на свой зліт. Многія райсаюзы, раймагі, цэрабонкі, паказалі сапраўдныя ўзоры перабудовы работы і лепшае абслугоўванне спажываўца.

Шляхам разгортвання сацыялістычнага гандлю ў Дзяржынскім раймагі, магазіны № 93 і 48 МЕНСКАГА цэрабонка, № 6 ВІЦЕБСКАГА аддзялення Белгандля, ШУМНЯНСКАГА сельна, Віцебскага раёна, СЛАБОДСКАГА сельна, Смаленскага раёна і ў іншых раёнах дабіліся перамяшчэння плана таварзавароту і добрага абслугоўвання рабочага і калгасніка.

Адныя, праводзячы ў часе падрыхтоўкі да канферэнцыі ройды брыгад нааператываў актыва па магазінах цэрабонкаў і дзяржаўнага гандлю паказалі, што большэвіцкі гандлёвы арганізацыі ішоў працаваць па старому, ігнаруючы патрабаванні спажываўца, не зважаючы на існуючыя традыцыі механічнага разгортвання тавараў.

Надзямі многіх сельна і баз змяшчалі жывіліцы, вяржамі элементамі, якія імітавалі падарваць нааператываў, раскрываючы кааператываў і пачынаючы зніжэнне цэнаў.

Амаль кожны дзень мы атрымліваем з месца сінгалы аб вяржамі і раскрываючы на ізаваі статы спажываўца кааператываў.

Добрыя многія запэўніваюць спажываўца кааператываў дасягае 5 мільёнаў рублёў. Страты толькі па грамадскаму хэрчаванню перавышаюць 1,5 мільёнаў.

Аб чым гавораць гэтыя лічбы? Аб прытупленні ілававай пільнасьці многіх партыйных і саветскіх арганізацыяў у адносінах да злоўжываў і рэструктурнаму, аб нааператываў адносінах да фінансаво-кредытнага дысцыпліны, аб існаванні культурна-гандляваў.

Чаму СЛАБОДСКАГА сельна (старшыня тав. ШЫМАНОВІЧ) і Дзяржынскі раймагі (дырэктар т. САЛАВЕЙЧЫН) дабіліся пільнага ступі і рэструктурнаму? Таму, што іны культурныя сумеліны, адылі справе кааператываў работнікі, таму, што іны зразумелі свае заданні па разгортванні таварзавароту.

Слабодскае сельна, напрыклад, шырока разгортвае гандаль рознастайнымі таварамі. У крамах калгасніка знойдзе і прамысловыя тавары, і гаспадарчыя рэчы, патрэбныя ў сельскай гаспадарцы—каламезь, шорныя вырабы, арыўны. У часе слэбды і прапалі фурмакі з таварнага выглядзе ў поле, прадавалі тавар калгаснікам брыгадам. У іграмак былі арганізаваны паліцы ўдарнікаў з лепшымі таварамі. Сельна заключыла дагавор з калгаснікам на даставу тавараў і дзякуючы гэтаму дабіліся зніжэння адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

УБОРКА ЖЫТА РАСЦЯГАЮЦЬ НА 12 ДЗЁН

БРЫГАД. (Ад кар. «Звязда»). Дзён праз 8-10 да многіх калгасных раёнаў пачнецца жніво выбарачным парадкам. Да гэтага часу ўсе калгасы пачынаюць закончыць уборку жыва. Ужо зараз звыш дзевяці калгасаў і Саюзнаўці сельсаветаў пачалі закончыць уборку. Толькі сабёрнікі ў астатніх калгасах гарантуюць, што дозунт «убраць сена да пачатку жыва» будзе выкашана.

Гэта дае магчымасць рабну ўсе сілы пераключыць на ўборку зернавых і правесці яе ў максімальна кароткія тэрміны, без страт. Але гэтыя магчымасці ў раёнах не кожную выкарыстаць.

У калгасах зраз прымалі да складання рабочых планаў на ўборку жыва і астатніх збожжавых (праўда, ішо не ва ўсіх). Што-ж вызначаецца ў гэтых планах? Амаль ва ўсіх калгасах ішо разлічваецца ўбраць за 10-12 дзён. За выключэннем двух-трас калгасаў усюды ігнаруюць крох. Булацкае супраціўленне прымяненню касы на ўборку збожжавых адтываецца не толькі ў калгасах, але ў раённых арганізацыях.

Страт будзе многа, — заяўляе старшыня калгаса «Ленінскія сіры» Сірабю. Як-небудзь ужо сярпам сажнем...

Уборку жыва Сірабю разлічвае на 11-12 дзён і ў гэтым ён не бачыць ніякіх страт.

Раймагдзед і МТС не далі калгасам ніякіх указанняў аб тым, каб іны выдзелі лепшых касцоў і навучылі іх касіць збожжа.

Як прывяла, на жыварку-сама-

Вопыт гэтых работнікаў паказавае, што ішо ніякіх пераходоў для поўнай ліквідацыі страт, для арганізацыі сапраўды культурнага саветага гандлю.

Асноўнае зьяно ўсёй работы—ВЫРАШЭННЕ ПРАБЛЕМЫ ГАНДЛЁВА-ТЭХНІЧНАГА КАДРАУ. Перад гандлёвымі арганізацыямі пастаўлены тут тры важнейшыя заданні: ачышчэнне сістэмы ад жывіліц, чужых элементаў; выхаванне і павышэнне кваліфікацыі існуючых кадраў; асяжэнне радоў гандлёвых работнікаў новымі людзьмі, здольнымі ажыццяўляць дырэктывы партыі.

Актуальнейшая задача—ЛІКВІДАЦЫЯ СТРАТ І ДАСЯГНЕННЕ РЭЗУЛЬТАТЫВНАСЦІ РАБОТЫ. Трэба шырока прапрацаваць пытанні аб пашырэнні праў загідчыку магазінаў, аб наданні загідчыку большай ініцыятывы, аб аздараўленні іх узвядзенні да гандлёвых базамі. Бо не скарот, што многія базы Саюзнаўшчыбыта, Хлопказбыта і іны, прымушаюць загідчыку магазінаў браць тавар непатрэбнага ім асартыменту, купляць прадукцыю, загідзя рэзлічаную на склад.

Лозунгам канферэнцыі будзе БАРАЦЬБА ЗА САПРАЎДНЫ СОВЕЦКІ, КУЛЬТУРНЫ ГАНДАЛЬ.

КУЛЬТУРНЫ ГАНДАЛЬ—гэта значыць наблізіць кааператываў да спажываўца, гэта значыць абслугоўваць калгасніка неласардна на полі, рабочага — на прадпрыемстве.

Задача КУЛЬТУРНАГА ГАНДЛЮ ачышчаецца ішо ў тым, каб не чакаць, пакуль спажываўцы прыдзе ў краму і патрабуе які-небудзь тавар, а паставіць работу так, каб прадавец быў у калгасніка, рабочага на даму,—ішо сельна і ЗРК маюць для гэтага ўсе магчымасці. Значыць, ВЫБУДОВА ПРАТРАБАВАННЯ СПАЖЫВЦА, ПАСЫРЭННЕ АСАРТЫМЕНТУ—неад'емкая частка, неад'емкая задача культурнага саветага гандлю.

Культурна гандляваць—гэта значыць прымаць актывны ўдзел ва ўсёй гаспадарча-палітычнай кампаніі, дамагаць іх паспяховаму ішо.

Культурны саветнік гандляе значыць барацьбу за патрэбнае тавару, за захаванне іх на базам і складах у ілаваіх прадаў, за зніжэнне сабекошту нааператываў, асаб ішо расходу па перавозках.

Культурна гандляваць можа толькі той сумелны работнік, які ВЫВУЧЫў ТЭХНІКУ СВАЕЙ ОПРАВЫ. Значыць задача заключыцца ў тым, каб у кожным буйным горадзе адрэчы інстытуты выхавання ішо і ў раёнах курсы па павышэнні кваліфікацыі гандлюючых работнікаў.

Культурна гандляваць—гэта значыць жабуць чыць у крамах, магазінах, сельна чыстату, адыліта абыходзіцца са спажываўцам, не прапусціць за прылавам бракаваны тавар, стварыць у магазіне ўтульнасць, выгоды і, галоўнае,—дэнь спажываўцу ачыць, што ён і ТОЛЬКІ ЁН З'ЯВЛЯЮЦА САПРАЎДНЫМ ГАСПАДАРОМ КААПЕРАЦЫІ.

Трэба спадзявацца, што гандлёва-тэхнічная канферэнцыя збярэ той вопыт, які нааперыў у перадавых сельна, раймагах і магазінах і дасць мацную зарадку для барацьбы за разлічэнне ўказанняў правядоўра партыі даных ім на XVII з'ездзе ВКП(б).

УБОРКА ЖЫТА РАСЦЯГАЮЦЬ НА 12 ДЗЁН

БРЫГАД. (Ад кар. «Звязда»). Дзён праз 8-10 да многіх калгасных раёнаў пачнецца жніво выбарачным парадкам. Да гэтага часу ўсе калгасы пачынаюць закончыць уборку жыва. Ужо зараз звыш дзевяці калгасаў і Саюзнаўці сельсаветаў пачалі закончыць уборку. Толькі сабёрнікі ў астатніх калгасах гарантуюць, што дозунт «убраць сена да пачатку жыва» будзе выкашана.

Гэта дае магчымасць рабну ўсе сілы пераключыць на ўборку зернавых і правесці яе ў максімальна кароткія тэрміны, без страт. Але гэтыя магчымасці ў раёнах не кожную выкарыстаць.

У калгасах зраз прымалі да складання рабочых планаў на ўборку жыва і астатніх збожжавых (праўда, ішо не ва ўсіх). Што-ж вызначаецца ў гэтых планах? Амаль ва ўсіх калгасах ішо разлічваецца ўбраць за 10-12 дзён. За выключэннем двух-трас калгасаў усюды ігнаруюць крох. Булацкае супраціўленне прымяненню касы на ўборку збожжавых адтываецца не толькі ў калгасах, але ў раённых арганізацыях.

Страт будзе многа, — заяўляе старшыня калгаса «Ленінскія сіры» Сірабю. Як-небудзь ужо сярпам сажнем...

Уборку жыва Сірабю разлічвае на 11-12 дзён і ў гэтым ён не бачыць ніякіх страт.

Раймагдзед і МТС не далі калгасам ніякіх указанняў аб тым, каб іны выдзелі лепшых касцоў і навучылі іх касіць збожжа.

Як прывяла, на жыварку-сама-

БАРАЦЬБА СА СТРАТАМІ ВА УСІХ ПРАДЭСАХ УБОРКІ—ВАЖНЕЙШАЯ ЗАДАЧА ЎСІХ ПАРТЫЙНЫХ І СОВЕЦКІХ АРГАЊІЗАЦЫЯЎ

10 ЛІПЕНЯ

Рашаючай умовай свочасовай уборкі без страт з'яўляецца правільная арганізацыя працы, правільнае, загада прадуманае расстанова працы унутры брыгады, правільная арганізацыя звяжкі на ўборцы, пры поўным, максімальным скарыстанні ўсёй выразнасцю даказалі, што мы маем усё ўмовы для таго, каб працэс уборку без страт, ішо ў больш скарыстанні тэрмінаў.

Між тым у радзе калгасаў тэрміны уборкі недапушчальна расцягваюць. Напрыклад, для ўборкі жыва вызначаецца 10-12, а часамі і больш дзён. Такая звяжка ўборкі прывядае да вялікіх страт, з'яўляецца простым куляцім супраціўленнем паспяховаму правядзенню уборачнай.

Вопыт калгаса «Дзясціггодзе БССР», Капыльскага раёна, паказвае, што норма Наркамзема—4 гектары на жыварку ў дзень з'яўляецца перапаменшанай, што мы маем

маем усё ўмовы для таго, каб працэс уборку без страт, ішо ў больш скарыстанні тэрмінаў. Між тым у радзе калгасаў тэрміны уборкі недапушчальна расцягваюць. Напрыклад, для ўборкі жыва вызначаецца 10-12, а часамі і больш дзён. Такая звяжка ўборкі прывядае да вялікіх страт, з'яўляецца простым куляцім супраціўленнем паспяховаму правядзенню уборачнай.

Вопыт калгаса «Дзясціггодзе БССР», Капыльскага раёна, паказвае, што норма Наркамзема—4 гектары на жыварку ў дзень з'яўляецца перапаменшанай, што мы маем

маем усё ўмовы для таго, каб працэс уборку без страт, ішо ў больш скарыстанні тэрмінаў.

УБЯРЭМ УСЕ ЗЕРНАВЫЯ ЗА 14 ДЗЁН

Ліст брыгадзіраў і інспектароў якасці калгасаў капыльскай МТС

Мы, брыгадзіры, паляводчых брыгад і інспектары па якасці калгасаў КАПЫЛЬСКАЙ МТС, сабярэмся на вытворчы нараду, спілкіну па лістаў аддзелам, абгаварым пастанову ЦК КП(б)Б «аб ходзе падрыхтоўкі і ўборачнай кампаніі» і рашым пра вышэй рад мерапрыемстваў, забеспячэння правядзення ўборкі зернавых у найкаротчай тэрмін і без адылітага зьяніц страт.

Важнейшай умовай для ўборкі без страт з'яўляецца ўшчыльненне тэрмінаў уборкі. Для гэтага патрэбна правільная арганізацыя работнай і цягавоі сілы на ўборцы і максімальнае скарыстанне ўборачных машынаў.

Мы лічым, што прымяняе многія калгаснікі норма выпрацоўкі на жыварку ў 4 гектары, выхадчы з нормы НКЗ БССР, з'яўляецца прамежанай.

У нас, у калгаса «Х год БССР», Бабылінскага сельсавета (старшыня тав. ЦВІРКА) у мінулым годзе жывіка выжыла 6 гектараў. Гэту норму можна дасягнуць пры рабоце жывіка 15-16 гектараў у суткі і правільнай арганізацыі падземі.

НА АСНОВЕ ГЭТАЙ ПРАКТЫКІ МЫ ПРЫМАЕМ НОРМУ ВЫПРАЦОЎКІ НА ЖЫВЯКУ В 6 ГЕКТАРАЎ.

За жывіка змацоўваюцца 2 пары лепшых коней, якія пасля жывіка 4 гадзін работы 4 гадзін пачываюць. Пры такой арганізацыі падземі жывіка атрымаецца максімальную напружку і коні не стамляцца.

У гэтых-не матах мы рашым скарыстаць на ўборцы зернавых касілку. У нас ёсць вопыт брыгадзіра САСНОУСКАГА з калгаса «РСНІ ПАРАНАК», які ў мінулым годзе

прыставаў касілку для ўборкі зернавых па тылу лабарэяў і зжынаў па 4 га ў дзень. Мы гэту касілку на вытворчы нарадзе аглядзілі і рашым такім спосабам прыставаць касілку нашых калгасаў.

Вялікае месца ў гэтым годзе на ўборцы збожжавых займае касы. Мы прымаем норму выпрацоўкі на касы збожжавых касой 60-70 га. Касы будзем праводзіць у напрамку хлебаствы і ў перыяд вясковей спеласці. Такім чынам ліквідуецца ўсёкія страты пры касеі і аблачэцця справа вякі снапоў.

Усю работу на ўборцы будзем праводзіць на аснове арганізацыі камбінаваных звяжкі, за якімі замацоўваюцца паўны ўдзелат для ўборкі. На гэтым участку звяно праводзіць усю працу работ на ўборцы. Такім чынам звяно поўнасьцю адказвае за свай ўдзелат.

Калгаснікі і калгасніцы, вжываючы снапы за жывіка маюць з сабой коні і сарпы для абжыванія вугноў і на вывады порчы жывіка пералічваюцца на ручное жывіа.

Тым чынам, пры правільнай арганізацыі звяжкі, на ўборцы, пры максімальным скарыстанні ўсёх ўборачных машынаў (трантарымаў і конных) і прымяненні касы, мы ўборку зернавых, вжывіа і прахав правадзім на працягу 14-15 дзён.

У гэтым годзе, як ніколі план хлабадчы дзяржавы і натуральнага МТС павіны быць выкананы ў сямлі кароткія тэрміны. Для гэтага на 6-7 дзён пасля пачатку ўборкі мы пачынаем маляцьбу, з тым, каб першую партыю намалочанага хлеба адразу-ж адпрывіць на дзяржавныя ссыпныя пунты. Дырэкцыя

Тым чынам, пры правільнай арганізацыі звяжкі, на ўборцы, пры максімальным скарыстанні ўсёх ўборачных машынаў (трантарымаў і конных) і прымяненні касы, мы ўборку зернавых, вжывіа і прахав правадзім на працягу 14-15 дзён.

У гэтым годзе, як ніколі план хлабадчы дзяржавы і натуральнага МТС павіны быць выкананы ў сямлі кароткія тэрміны. Для гэтага на 6-7 дзён пасля пачатку ўборкі мы пачынаем маляцьбу, з тым, каб першую партыю намалочанага хлеба адразу-ж адпрывіць на дзяржавныя ссыпныя пунты. Дырэкцыя

НАРКАМЗЕМ ПРАВАЛЬВАЕ ПАДРЫХТОУКУ КАДРАУ ДА МАШЫННАЙ УБОРКІ ІЛЬНУ

Адной з рашаючых умоў скарыстання машынаў на ўборцы жыва з'яўляецца поўнае скарыстанне машынаў, якія ёсць у нашых расарызаванні. Але пытанне аб машынах перш за ўсё ўбраецца ў пытанне аб кадрах, якія будуць працаваць на гэтых машынах. Між тым пытанне аб забеспячэнні кадрамі нааперыў машынаў выдзілае сур'язныя апаскі.

Гэтымі дзямі мы азнаёмліваем з тым, як рыхтуе кадры Наркамзём БССР і машынам на дерабавіно ільну. Мы ведаем, што перадавыя рабы Беларускай (Сенненскі) прыступілі ўжо да дерабавіно. Праз дэдуку, максімум паўтары, пачнецца машавае дерабавіно.

Наркамзём запрапавілаў у гэтым годзе ўбраць 34 проц. плошчы ільну «Комсамоль» і шырокаахватнай машынай «ВННІЛ 5».

Нааперыў, як забеспячваюцца гэтыя планы. Пачыном з «Комсамоль». На ільнаваці збо збо 1.364 машыны. Пачнецца даных Наркамзема, з іх апрамаванана 94 проц. На справе-ж рамонту не было. На зводках, напрыклад, значыцца, што ўсе 4 «Комсамоль», якія мае Лельска-Ска МТС, адрамантаваны. Між тым, у калгаса «Авангард» адна з гэтых «Комсамоль» стаіць у праці з адрыбаванымі гайкамі. З Расонскай МТС, ішо мае 12 «Комсамоль», у Наркамземе зусім няма востак ішо апрамаванана ішо, можа зусім вышлі са строю. Таксама нічога не вядома пра стапавішча «Комсамоль» у Полацкай, Вярнаўскай і радзе іных МТС. У рашаючым на ільну Шклоўскім раёна з 20 «Комсамоль» адрамантаваны толькі 9.

Але дупісім, што раймагдзед і МТС раскартаюць і тэрмінова адрамантуюць «Комсамоль» і бліжэйшыя дні. Ні можама мы тым быць спакойны, што «Комсамоль»

будуць поўнасьцю скарыстаны на дерабавіно ільну?

Зусім не. Пытанне ўбраецца ў кадры. У ільнаваці збо 1.171 «Комсамоль». Для іх патрэбна больш 2.000 вадзіцельцаў. Да гэтага часу падрыхтаваны 438 і рыхтуецца 564. Такім чынам, касі нават у бліжэйшыя дні гэтыя 564 вадзіцельцаў поўнасьцю будуць вымушчаны, «Комсамоль» будуць мець менш паловы патрэбных ім вадзіцельцаў.

У мінулым годзе «Комсамоль» ў Беларусі большы час ўборкі прастаналі. Таму старых вадзіцельцаў можа налічыць адзінакі—стапавішча з «Комсамоль» выдзілае вадзіцельцаў трыстаў. Ішо горш стаіць справа з шырокаахватнай дерабавіно «ВННІЛ 5». У мінулым годзе ў БССР было толькі тры машыны гэтай сістэмы, і тыя на ўборачнай не працывалі.

Толькі пасля дерабавіно было атрымана 40 машынаў старога канструкцыі. Гэтыя машыны павіны быць пераароблены. Лабораторыя завод прылоаў чарджыка. Іх спудзілі ў МТС, але справіліся з гэтай задачай або зусім не займаліся яе вырашэннем—аб гэтым у Наркамземе не ведаюць. Задачы гэтыя кіраноўскі стываюць, што ўказанні спудзіны. Апрача гэтых 40 машынаў Белссылгаснаб атрымаў разнараду ішо на 145 машынаў новай канструкцыі. Машыны размеркаваны па МТС. Але ў Наркамземе не толькі не ведаюць, як рыхтавацца да іх скарыстання, але ці атрымаюць іны на мясцах нагогу. БССР павіна атрымаць на 145, а 205 шырокаахватных дерабавіно, а на 50 да гэтага часу нямае атрымана парадаў.

Нааперыў гэтыя 50 ільнавацілаў. Нааперыў ішо рыхтуецца да скарыстання 195 ўжо атрыманых

уся магчымасці зжынаць жывіка ішо каля 6 гектараў у дзень. У гэтым час рад калгаснікаў устанавілі нормы нават ніжэй наркамземаўскіх. Раёныя арганізацыі, напрыклад, у Ірчынае, замест барацьбы за высокія нормы з раўненнем на ўдарніка, патураюць гэтым куляцім гультайскім тэндэнцыям і штампуюць гэтыя нормы.

Плануем ЦК КП(б)Б паставіць: «Уборку праводзіць у пачатку вясковей спеласці, абжываючы прымяненні касы хлебаў спецыяльна прыставаанымі косамі».

Прымяненне кос на ўборцы зернавых максімальна скарачае тэрміны ўборкі, на многа садзейнічае барацьбе са стратамі. Не глядзячы на гэта, многія раёныя арганізацыі зжынаюць на ігнаруюць гэту паставу пленаў ЦК, пусцілі справу арганізацыі прымяненні кос на смяцкі. З гэтым недапушчальным смяцкікам павіна быць неадпладна панакчана.

МТС умо складзе графік работы трактарных маляцінаў. Мы ўжо ведаем, якія маляцінаў будуць у нас працаваць. У тых калгасах, дзе будуць працаваць сіндэнаў маляцінаў МК-1100 мы будзем спецыяльна прытыць тэм, каб мець магчымасць маляцінаў і ў дождж. Крытыя такі будуць пубуваны да 15-га ліпеня 1934 года. Астатнія маляцінаў будуць працаваць у гумнах. Работу па маляцьбе мы арганізуем наступным чынам. Для абслугоўвання маляцінаў выдзілаецца спецыяльны штат калгаснікаў і калгасніц на ўвесь час маляцьбы.

Трактарныя маляцінаў для свайго абслугоўвання патрабуе шмат трактараў (20 і больш чалавек). Ішо, каб не сараваць уборку ў той ці ішо брыгадзе, кожная брыгада вылучае за ішо для абслугоўвання маляцінаў.

Абмалот ураджая будзе праводзіцца па кожнай брыгадзе пасаскоў. Гэта патрэбна для таго, каб пры размеркаванні ўраджая мець пасаскоўны ўдзел атрымаць ураджая па кожнай брыгадзе, каб праводзіць па вадзічцы і памінашэнне—кожыя прадаўца на ураджая.

Першы масавы абы з хлебаў арганізуем на восьмью дзень пасля пачатку ўборкі. Да 16-га верасня зкончыць адыць асноўныя зернавых культур, а да 1-га ішо ішо пачнецца разлічэнне з дзяржавы і па натуральнага МТС і па ўсіх зернавых культурах.

АД ІМЯ ВЫТВОРЧАЙ НАРАДЫ—БРЫГАДЗІРЫ І ИНСПЕКТАРЫ ПА ЯКАСЦІ: АРАМАНАУ М., САСНОУСКАГА АРАБЕЯ, СЕРЫ, КАВЕЛЮСКАГА БАБЕНЯ, КАЦЕЛ.

ЛЕПШЫХ БРЫГАДЗІРАЎ-УДАРНИКАЎ

1. ПАТРУЛЕУ—калгас «Ударнік», Капыльскага раёна.
2. РЫЛКО—калгас «Уперад», Смаленскага раёна.
3. ТАЛТАНАУ—калгас «Сярг і молад», Вайнаўскага раёна.
4. БАРЫСЕВІЧ—калгас ішо Сталіна, Асвейскага раёна.
5. ГАНЧАРОУ—калгас «Чырвоны ўдарнік», Горыцкага раёна.
6. ВЕРАБ'ЕУ—калгас «Змагар», Тагачынскага раёна.
7. ЧЫСЛЯКОУ—калгас «Новы шлях», Дубровенскага раёна.
8. ХАМЛЮК—калгас «Чырвоны пасядак», Потрыцкага раёна.
9. ПЫЖ—калгас «Пяцігодка», Пухавіцкага раёна.
10. ВІНЦАТОВІЧ—калгас «Інтэрнацыянал», Барысавскага раёна.
11. КОХНА—калгас «Другая пяцігодка», Парыцкага раёна.
12. БЯЛЯЦКАЯ—калгас «Шлях сацыялізма», Чэрвеньскага раёна.
13. ЛАЗОУСКІ—калгас ішо Мархалеўскага, Чаускага раёна.
14. ЛУГІН—калгас «Сярг і молад», Гаўскага раёна.
15. АМЕЛЬЧАНКА—калгас «Асцяпін», Дерабавіноўскага раёна.
16. ШЫРЭВА—калгас «Васцлавае прамадства», Стружанскага раёна.
17. ЛУГЕВІЧ—калгас «Чырвоны прамень», Рагачоўскага раёна.
18. ПАШКОУСКІ—калгас «Чырвоны партызан», Рагачоўскага раёна.
19. КЕДЗІЧ—калгас «Чырвоны маш», Капыльскага раёна.
20. ПІНЧУК—калгас «Чырвоны востак», Лоеўскага раёна.
21. СУХАВАР—калгас ішо Сталіна, Удзельскага раёна.
22. КРОХАУ—калгас «Чырвоны артыл», Чацёрскага раёна.
23. АРХІПЕНКА—калгас ішо Будзёйнага, Баўрыцкага раёна.
24. МАГУЛІК—калгас «Чырвоны сцяг», Чэрвеньскага раёна.
25. ЛАН

Слава друку

ЧЫНОУНІКІ У ГАЗЕЦЕ

ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ, ОРША

Шэсць рабочы і чыноўнікі — гэта людзі годзі на старонках аршанскай газеты газеты «Ленінскі шлях». За чатыры апошнія месяцы газета выдала ўсяго толькі 15 пісем: у сакавіку — 4, у красавіку — 12, у маі — 14, і ў чэрвені — 5. І гэта ў штодзённай газеце.

Рэдакцыя не змяшчае ніводнага гледзя на пісем рабочых і чыноўнікаў. Яна нават не агульняе асноўны бюра ЦК КП(б) аб рэцэнзе газет у рабочых і чыноўнікаў і ісканні працоўных.

Старонкі газеты запоўнены нечымі абсалютна неахайна і і рэзкімі поглядамі на працаўладальнікаў, які хваляцца за сваёй асабістай псеўданімі: С. Блажы і проста Блажыны, Гарав, арыя Райскі і т. д. і т. д.

А вось для пісем рабочых і чыноўнікаў рэдакцыя месца не знаходзіць. Яна ідуна ігнарава пісем рабочых і чыноўнікаў, не пускае на старонкі газеты.

Ініцыялы тых чыноўнікаў пісем, якія выдрукую, час ад часу, праваўладца на старонкі газеты? Тут асабліва прадуляюцца бюрацкія фармальнасці адносін рэдакцыі да пісем працоўных. Газета зусім не змагаецца за дзейнасць пісем. Пісем асабліва за адказу.

Незвычайна характэрных фактаў, 18 прасавіка пісмы В. Пятроў, Пятроў, Цыганкоў і Магараў у асабістым пісьме ў рэдакцыю зьявілі адначасна кулака Раманава, прапавіда на пасяду саргана-кошака ў калгасе «Праўднік».

Кулака Раманава вывёў у стору аднаго копей. Калі пісмы зьявілі Раманава праз насадагату, то ён вывёў з газеты змежаную пра яго змежанку.

Пісмы працы выдрук кулака змяняе з калгаса і прыцягваюць да адказнасці.

6 мая ў газеце змяшчаюцца пісьмы рабочых т. Талачавай. Яна ськаза, што загадчык сталюўні м.п.п. Капашчынаў некажым зводзіць з работ у сталюўні, дзе

яна працавала. Талачава напісала заяву ў мясцовым, у якой абскардыла некажым зважэнне і выдрукавала розныя азначэнні Капашчынава.

Тады Капашчынаў зьявіў Талачавай, выдрукавшы яе да сабе ў кабінет.

— Ты ў сталюўні працаваць не будзеш. Мне патрэбны такія работніцы, якія ўб ведаюць, але маўчаць.

Рэзультаты і перагаворы і другога пісьма пачаюцца. Рэдакцыя не паводзіла аб гэце пісьме. Яна не лічыць сваім прамым абавязкам змагацца за дзейнасць пісьма, давесці да канца пачату справу.

Час ад часу, рэдакцыя дае зайвагі да пісем. Так, да пісьма тав. Талачавай газета дае наступную асаўку:

«Чынаком адказу ад мясцовага м.п.п. за замаўчанне лісту (?) у трохдзённым тэрміне».

Також-ж прышлі рэдакцыя да да і да пісьма т. Мірмана аб тым, што горбавец і райпрофсовет марудліва з адказама зямлі для іх выдрукаваных агародаў («Л. Ш.» за 18 сакавіка).

3 таго часу прайшлі не дні, а месяцы. Але і дагэтуль газета не ськазала, што-ж зроблена па пісьмах. За апошнія чатыры месяцы газета змяшчае толькі пяць адказаў на змежаныя пісьмы.

Рэдакцыя не праверіць ніякай масава-выдываўчай работы сярод рабочых і чыноўнікаў. Таму і не дава, што ў газеце не відзіць жылых людзей, што на старонкі запоўнены замежнікамі і матэрыяламі, над якімі сталіць розныя псеўданімі: Свой, Воля, Капашчынаў і т. д. і т. д.

Рэдакцыя аршанскай газеты адмакнулася ад пісем працоўных, закінваю гэта найбольшую паўважную справу — першасную справу кожнай газеты. У рэдакцыі «Л. Ш.» фармальна, бяздушна адносіцца да пісем працоўных. Гэта б'ець аргумент ад нас, зямным самакратыям.

І рэдакцыя становіцца, як гэта рабійны камітэт партыі не заўважы і не выспраўляе грубейшай палітычнай памылкі сваёй газеты?

НАШ ТЭХПРОМФІНПЛАН

І. І. ГАЛУЗАУ, дырэктар выдубскай акумулярнай фабрыкі

Год-два назад мы не жагі і марыць аб увядзенні тэхпромфінплана. Не было ў нас для гэтага ніякіх прадумовак. Фабрычны планаванне менш усяго выходзіла з патрабаванняў рынка, з інтэрасаў спажывца. Людзі прымыкалі выпускаць прадукцыю пэўнага фасона, якая злучы паддавалася апрацоўцы, напрыклад, акумуляры № 95.

Прышлася змяніць шкодым вытворчым кансерватызмам, уважліва вывучаць патрабаванні рынка.

Пяер у аснову планавання павязаны прэды заказ кліентаў на перадажальнімі і атычныя прылады.

Намі праведзена вялікая работа па арганізацыі вытворчасці, па асабістай тэхніцы, патрабаванні вышэйшага класа тэхніцы.

Варта зірнуць на дыяграмы выкавання профінплана. 1932-33 год. Крывая дыяграмы ідзе ліхаманкавымі скачкамі: то яна б'ець уверх, то імквіца падае ўніз. Крывая дакладна адбівае нездаровую вытворчую атмасферу на фабрыцы, работу рыўкамі, металамі штурмоўшчыны.

1934 год. Крывая адлюстроўвае здаровы рост культуры працы, сістэматычнае выкаванне вытворчых заданняў.

Раней фабрыка межа для кожнай дэталі, кожнай аперацыі адзіны толькі штамп. Зразумела, што прастой аргатаў насілі тады храмыны характар. Арганізацыя штампаванай гаспадаркі забяспечыла нармальную эканамічнасць нашата абсталявання і пазбавіла фабрыку ад прастояў. Мы маем зараз запас штампав для любога працэсу.

Самым «вузкім» месцам на фабрыцы быў шліфавальны цэх. Ён даваў велізарны прадант браку — да 70 проц. Аб якой эканоміі, аб якім зніжэнні сабекошту можна было гаварыць пры такой рабоце? Мы кінулі ў гэты цэх усе лепшыя сілы, сур'ёзна ўважлі за тэхнічную вучобу, закілілі на дапамогу рабочую здагадку. У рэзультат брак зніжэн з 70 да 20 проц.

Усё гэта прышло да значнага росту прадукцыйнасці працы — да 111 проц. плана, да зніжэння сабекошту прадукцыі — на 26 проц. замест 6,2 паводле плана ў першым квартале і на 24,9 проц. замест 10,3 у другім квартале.

Профінплан у адрозненне ад мінулых год выконваецца з месцамі ў месцамі, з квартала ў квартал. Мы правалі хранаметраж вытворчых працэсаў, пашарылі абсталяванне, устанавілі стандарты вырабаў, зарытывы расходны матэрыялаў, склалі планы па-

перадзальнага ремонту. Без гэтай пераходнай работы немыслима складанне тэхпромфінплана.

Асновай бригаднага тэхпромфінплана за нашай фабрыцы з'яўляецца выпуск аўнонай дэталі. Вось, напрыклад, брыгады падрыхтоўча цэха выпускалі раней дэталі, якія не мелі асаблівасцяў. Адна брыгада завяршае работу другой. Цяпер кожная брыгада павіна вырабляць гатовую дэталю, годную для адпраўкі на склад. Гэта значна выспраўляе, аздаўляе шлях тэхналагічнага працэсу і ліквідуе затаварванне некамплектнымі дэталямі.

У падрыхтоўчым цэху арганізаваны 7 гаспадарка-разраўнаючых брыгад, да кожнай з іх прымаюцца патрэбная колькасць слесароў і прышчыкаў.

Ва ўмовах шліфавальнага цэха тэхпромфінплан мае мэтаў асаблівае скарыстанне абсталявання, выдруківае максімальна магучасць кожнага шліфавальна, радыяльнае скарыстанне матэрыялу і знішчэнне браку. У гэтым цэху арганізаваны тры спецыяльныя брыгады. Кожная брыгада будзе мець свой самастойны тэхнічны абрунтаваны план.

У зборачным цэху многія працэсы вытворчасці не былі ахоплены гаспадарчым разраўнакам. З'ява ў цэху створана шэра гаспадарка-разраўнаючых брыгад, кожная выконвае пэўны працэс зборкі і ўпакоўкі тако ці іншага асартыменту прадукцыі.

Складанне брыгадных тэхпромфінпланаў мы пачалі 10 красавіка, калі быў выбран фабрычны штаб па кіраўніцтву ўсёй работай. Арганізаваны 6 фабрычных брыгад, якія выдрукілі запатрабаваны цэхаў, у штампавы і чашках, складалі энергетычны баланс, распрацоўвалі тэхнікі радыялізацыі працоўнаў, нормы браку па асобных працэсах.

У працэсе прапрацоўкі тэхпромфінплана нам удалося асабіце новы від прадукцыі — акумуляры, якія адначасна захоўваюць з'яву і папярэджаюць нападанне ў вонка металёвага шчы.

Складанне брыгадных тэхпромфінпланаў зарас кампачка. Ёны маюць 14 форм характэрнасьці: машыны; выпрацоўку ў натуральным выразе ў дэталіх за дзень, месяц, квартал; прыёмы работы; апісанне параду працы на аперацыях; апісанне рабочага месца; характэрнасьці інструментаў, якія патрэбны для работы; пералічэнне машын, варыгантаў і інструментаў, перадачых брыгадце; план рамонта, умовы ўтрымання варыганта; разлік вытворчага часу і зарплаты; колькасць дапаможнай рабочай сілы; калекцыя наштоўнасці дэталей; план радыялізацыі, тэхнічнай вучобы; тэхнічна-знанамічны паказальнікі і т. д.

У брыгадных тэхпромфінпланах адлюстроўваецца ўся работа брыгады.

Прыступаем да наступнага этапу складання цэхаў і агульна-фабрычнага тэхпромфінпланаў.

гэта, што мы не ведаем сваіх людзей.

Б'ець намала фактаў, калі з'явіліся асабіце без старонкаў раб-самога перадажальна таварыша акі загубіў пару райсакоў, у якіх павараны ў новы раён, як быццам для таго, каб ён працаваў і гэты райсако.

Кожны раёнам, кожная партарганізацыя, павіны сур'ёзна пацумаць над пытаннем аб правільным і втаговым скарыстанні наў-ных кадраў.

ЦК КП(б)В пастанавіў правесці праверку пераэтэстацыю работні-каў кааперацыі. Бюро ЦК абавязала ўсіх камітэтаў падрабязна азнаёміцца з кожным работнікам і пачаць працу з іх з пачатку ўсёй працы.

Адзінаковы ўспіх спробы пера-этэстацыю ў сваёй абсалютна «палі-встарыну», мы абавязаны па-дэталю і адкрыта абгаварыць кожную кандыдатуру, каб забяспечыць усім сумленным і ведучым справу работнікам магчымасць працоўнага на а-заманнага пасты.

Тых, з дазволу скажам, кіро-віноў, якія не спраўляюцца з ра-ботай, треба без усямай літасці зняць і паставіць на пэўнаму ка-ператыву работу. Трба яна ма-гутэй вызваліць спажывецкую сістэму ад вадзіц, каласачу-жых элементар.

Важнейшае азначэнне мае пад-рыхтоўка, навучанне людзей. У-важліва і пачаць стаяць на-вучную сетку навучных устаноў, мы павіны стварыць кароткатэ-рміновыя курсы, інтэтыўны і тэх-нічны выходлага для, каб хутчэй лі-квідаваць тэхнічную і палітычную няграмотнасць работнікаў дзяр-жаўнага і кааперацыйнага.

Арганізаваны ў Менску інсты-

ПІСЬМЫ РАБОЧИХ Калгаснікаў

ПРАКУРОРУ БАРЫСАУСКАГА РАЕНА ТАВ. КОЦКУ.

САМІ КІРАУНІКІ РАЗБАЗАРВЮЦ КАЛГАСНУЮ МАЕМАСЦЬ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКАУ)

Нап калгас «Пролетарскі баён» Новадэжаўскага сельсавета, Барысаўскага раёна, ужо доўгі час адстае амаль ва ўсіх гаспадарчых палітычных кампаніях. Прычына гэтаму — дрэннае кіраўніцтва гаспадарнай з боку праўлення калгаса.

Старшыня калгаса Занько сістэматычна займаецца п'янетам і разбазарваннем калгаснай маемасці. За калгаснае масла Занько вымаляў сабе касцюм, бацінкі і накупіў гарэлку, агуль распіваў і загадчыкам МІКФ Тарасенак 31-

най і калгаснікам Калачанскім Алесем. Занько праліў 40 рублёў, сабраўшы калгаснікамі на пабудову помніка Леніну.

Без ведама праўлення і агульнага схода калгаснікаў Занько ўзяў для сабе з калгаснай фармы цэльную карову. Мяса ад 2-х прырэзаных цялак Занько таксама забраў сабе.

Сманцар А., Мельнік А., Панковец І., Манарвіч А., Сманцар П. і іншыя. (Усяго 10 подпісаў).

НАЧАЛЬНИКУ ПАЛІТАДДЕЛА ПЕРШАЯ МЕНСКАЯ МТС ТАВ ПЛЯТНЕВУ.

НУЛАКА СЯНЬКЕВІЧА ТРЭБА ВЫГНАЦЬ З КАЛГАСА

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКАУ)

У калгас «Фально», Прыпяцкага сельсавета, Менскага раёна, прамас кулака Сянькевіч, Янка Максімаў. Да наступлення ў калгас ён меў 18 та зямлі, 3 коней і 3 каровы. Трымаў парабкоў — пастуха і прыслугу, сезонных рабочых меў 120 чалавек.

17 чэрвеня гэтага года Сянькевіч падгавараў калгасніка Давыдовіча Міхаіла ўраці калгаснае бервяно. Украдзенае бервяно пар-

вазі па кавалкі, і схаваўшы ў воз з сомак, адвезлі ў Менск, дзе прапілі яго. Вдучы з Менска Сянькевіч, п'яны да страты свядомасці, як сілы стае тнаў калгасныя коні. Гэта можа папярэдыць калгаснік Занькевіч Пятрусь.

Пра ўсё гэта ведае праўленне калгаса, але ніякіх мер да кулака не прымае. А яго даўно треба было выгнаць з калгаса.

ХАДАРКЕВІЧ.

НАМЕСНИКУ НАРКОМАСВЕТЫ БССР ТАВ. АБРАМОНУ.

„ПАЧАНАЙЦЬ, ЗРОБІМ ЗАУТРА“

(ПІСЬМО КУРСАНТАУ ВП)

Па паставове Наркомаветы пры мескім з'яўшымся недагагічным інстытуце апыраіся падрыхтоўчы і перадажальны курсы настаўнічаў: гісторыкаў, грамада-ведаў, географіаў.

Да аскрыцы курсаў адміністрацыя ВП не падрыхтавала. Не падрыхтавалі інтэрната. Курсанты вымушаны вадзіцца па карыроўках. У вольнай сталюўцы, якую ладзіць урадзілі аддаць пад інтэрнат, таксама жыць неадла. Дах дзірваў, дождж залівае памішканне. Няма святла.

Некалькі разоў зьярталіся мы да камандара баракаў, каб пра-

вазі свет і напратылі дах. Але ў адказ заўбоды чулі: пачавайце, зробім заўтра. Зусім не арганізавана харчаванне студэнтаў. Абоды дрэнныя, спеданні і вчэр няма.

Не лепш стаіць справа і з выкадчыкамі. На 250-270 курсант-аў маецца адзін выкладчык. Падрыхтоўчы і п'яньковыя прыладамі курсанты таксама не забяспечаны. Дырэктар курсаў тав. Кардымон усё ўдзілае курсантаў тым, што хутка выкладчыкі прыедуць і наогул парадкі на курсах стануць лепшымі.

Гаўрыльчык, Трухановіч.

ПА СИГНАЛАХ „ЗВЯЗДЫ“

„ЧУЖАК У РЭДАКЦЫІ РАЙЗАЦЬ“

Чачэрокі РК КП(б)В паведама-лі, што пісьмо „Чужак у рэдакцыі райзацэты“ («Звязда» № 142 ад 30 чэрвеня) поўнасцю адказа дае сапраўднасці.

Фейтін, як сын спекуланта, з работы ў райзацэце знят.

„САМАДУР ХРАНОМІ КУЛЬТУРНИЧАЕ“

Па змежаным ў «Звяздзе» ад 2 чэрвеня пісьме «Самадур Храномі культурнічае» барыкоўскі РК КП(б)В паведамае, што факты поўнасцю павердзіліся.

За бядаўнасцю загадчык дома сакультуры Храноміч з работы знят. Рамонт кіноапарата закончэн і ўстаноўлен.

Берагчы зяно пры ўборцы ўраджаю

НА ЗДЫМКУ: Лепшыя зямлі 2-й паліваўчай брыгады калгаса Імя Куплева (Крым), т.т. Алтарэна і Рогана не кабые ячменю. Лобгарэіні б'еўталены адзінымі рашоткамі, якія змяшчаюць страты напасоў і звалюцца сідвацца збожжа буйнымі вамамі.

А. ТАВАКАЛЬЯН — АКТУАЛЬНЫЯ ЗАДАЧЫ СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫІ ДА ПЕРШАЙ УСЕБЕЛАРУСКОЙ ГАМЛЭВА-ТЭХНІЧНАЙ КААПЕРАЦЫІ

Таварыш Сталін у сваім апра-вяданым даказанне на XVII з'ез-де ВКП(б) падкрэсліў, што «раз-рушэнне саветаў гандлява і ў-важліва той актуальнай зада-чы, без вырашэння якой не ма-гма далей рухацца наперад».

Пасля XVII з'езда партыі мы ў СССР маем што зрабіць, каб ар-гавізаваць сапраўды культурны се-мці гандляў. Мы не можам па-заціцца значнымі зрухамі ў ганд-лявай рабоце.

БССР сістэматычна з квартала квартал не выконвае плана га-травароту. У сістэме спажыва-чых кааперацыі не змяшчаюцца м'ясавыя раскраты. Мы зараз маем і райсакоў (Бягомль, Віцебск, Радоўск, Пашчыніц), у якіх зрабляюць жыццё парализавана за адсутнасці дастатковых зва-твых сродкаў.

Не треба пералічваць тыя велі-чынныя недахопы, якія нічыя за спажывецкай кааперацыі, омыць скажам, што такія вылі-чны сістэма, як Белкаапсако, пра-го без усякага гандлява-фінанса-га плана.

І ўсё-ж на нашаму глыбокаму рапанічанню, туднасці ў разгорт-ванні таваравароту зважачоцца і ў гэтых, хоць і велізарных не-хопах. Труднасці змяшчаюцца ў нас, што не толькі рабавіні, але і тывісць у кааператывна-гандля-ва арганізацыі, партыйных арга-нэзі гандлява сеткі часта ад-

носацца прымірэння да гэтых агі-наскаў.

Невыпадкова той факт, што калі райсакоў Лагойскага, Чэрныаўска-га, Параўляскага раёнаў амаль спынілі гандлява дзейнасць, то райкоў КП(б)В не лічылі патрэ-бным хоць-бы абгаварыць пытанне аб рабоце райсакоў.

Такая безадказнасць адносін да таваравароту перадачы і на-завым партыйным арганізацыям. Многія камітэты, якія прадуоць у гандлява-кааператывнай сістэ-ме, былі прымыкалі да аднаасей. Дал іх раскраты; раскраты і на-заваранне, бюракратызм сталі ачытачымі з'явішчамі. Дзіўна, які называе сабе агентам аршанскай мікрабнай базы Белкаапсакога, да-таварыць базу рэвалюцыйна-а-тэарыі атрамаць за «услугі» 6.000 руб. прамі. Яго пачаралі толькі пасля прамога ўмяшання ЦК КП(б)В.

Як кваліфікаваць такія факты? Ці не па адрасу кіраўнікоў лагой-скага, бягомльскага і чэрныаўска-га партыйных арганізацый адносі-цца словы тав. Сталіна аб тым, што «гэтыя з дазволу скажам, камітэты разглядаюць саветы гандляў, як другарганіцу, неса-праўдную справу, а работнікаў гандляў, як эканамічных людзей?»

Гандлява, і атынарныя адносіны да саветага гандляў, прытыванне класавай шпільнасці з боку раду партарганізацый ганд-лява сеткі (Белкаапсако, Віцебск-

ЦРК) — галоўная труднасць ба-рацьбы за развортванне тавара-вароту.

Я хачу ў гэтым артыкуле спы-ніцца на тых мерапрыемствах, якія вызначаны ЦК КП(б)В для ліквідацыі адставання кааператыв-най сістэмы і павіны быць ажыццяўлены ў бліжэйшым часе.

Сярод усіх задач пытанне аб кадрах гандлява-кааператывных арганізацый займае самае адна-вае месца. Кадры з'яўляюцца тым галоўным звязкам у ланцугу, бору-чыся за якое мы зможам выпя-нуць і вырашыць усе асноўныя задачы, бо пытанне аб кадрах не адрывацца да простага перамяшчэн-ня людзей у гандлява сеткі.

Калі мы гаворым аб кадрах, мы перш за ўсё маем на ўвазе пра-вільнае скарыстанне навукова-людскага сілаў. Нямае выпад-каў, калі, не глядзячы на яўнае разубачэнне штатаў у той ці іншай установе, мы ачухваем у ёй не-дадат кадраў. Возьмем Белкаап-сако. У апарате БСР працуе ка-ля 300 чалавек, і ўсё-ж работнікі Белкаапсако больш за іншых крануць аб недадаце кадраў. У чым тут справа? Справа ў тым, што мы наўмема скарыстоўваем наўных работнікаў.

Хіба нармальна, калі сярод дзе-сяткаў тысяч работнікаў каапера-цыі мы не можам знайсці пады-ходзячых кандыдатуры для змя-няння пасада дзесяткаў двух стар-шынь райсакоў? Хіба не азначы-

СТАРШЫНІ ГОРАЦНАГА РАЙ-ПРОФСОВЕТА ТАВ. РЭІНГОЛЬДУ. НЕ ВЫДАЮЦЬ СПЕЦВОПРАТКІ

(Пісьмо слухачага). Рабочы і спецыялісты свіна-фармы соўгас «Дрыбін» неадна-радова заўважлі адміністрацыі соў-гаса б тым, што прадаваць на-гаса без калатаў неадла. А ды-фарме без калатаў неадла. А ды-фарме соўгаса т. Салсу і яго па-рошчык т. Шапалаў супакоўваць рабочых абшаркама. Спецвопраткі рабочыя не маюць і велікі хутка руды свае касцюмы. Далей та-з працаваць немагчыма.

ЛЮХЦІНАУ.

СТАРШЫНІ ГООРЖЫЛСАЮЗА ТАВ. ТРУСКІНУ.

ГАСПАДАРОУ ШМАТ, А ТОПНУ МАЛА

(Пісьмо слухачага). Па Школьнай вуліцы № 3 у двары ёсць некалькі каменных да-моў, у якіх жыўць 120 студэнтаў БДУ, знаходзіцца кантора Бел-удзілі. 10-12 рабочых кватэр Ёль-травста. 7-8 сямей 51-га і некалькі сямей 43-та жакта.

У гэтых арганізацыі рэгулярна атрымліваюць ад жыхароў ква-тэрныя лісты і ні адна не ка-лопніцца аб санітарным становішчы кватэр і двара. Па ўсёх двар ма-ліма яна паломаная ўборная, ямы для смецця зусім няма. Усе адкыі вадзіюцца на двары які ні-колі не вымагваюцца. Няма дварні-ка.

Жакты і трэст сьвардпа паміж сабой і каму з іх рабціць ягу для смецця, каму напавіць ўбор-ную. У кватэрах няма адваў для вады і печкі на кухні. Не ўсе жы-хары маюць месца для праў.

Бабоўніцава.

СТАРШЫНІ КАСЦЮКОВІЦНАГА РВК ТАВ. КУЗЬМІНУ.

ГОРА-СУДАУНІКІ З КАСЦЮКОВІЦНАГА РВК

(Пісьмо дзесятніка). Баспровадзікі РВК рапшы бабу-даваць пры Бельянінскім сельса-вец медпункт. Пачалі будаўніцтва з 20 жніўня 1933 года.

Старшыня Бельянінскага сельса-вета т. Панцюрэвіч абяцаў: «Будзе ўсё, толькі бундуйце». Але і да гэтага часу ніякіх матэрыялаў няма: ні гліны, ні пяску, ні цэг-лы, ні

РАСЦЕ І МАШНЕЕ СОВЕЦКІ КІТАЙ

НА АДНЭІ ЧАЦВЕРТАІ КІТАЯ

7 лістапада 1931 года быў скарэкт першы з'езд Совецкай Кітая. З гэтага дня аформілася існаванне другой ў шэрагу Совецкай Кітая. З гэтага дня кітайскія рабочыя і сяляне сваю барацьбу з імперыялістамі, кітайскімі генераламі і гаміндаўцамі вядуць пад чырвоным сцягам з гербам кітайскіх савецкаў.

37 дэстапада ў Кітаі два ўрады. Адно — накіраваны, гаміндаўскі і адно буйным памешчыкам і буржуазіяй і капіталістамі, якія прыцягваюць кітайскіх працоўных пры дапамозе замежных імперыялістаў.

Другі — урад рабочых і сялян, якім кіруе камуністычная партыя. Гэта тая партыя і ўлада, якой чалавек тысячгадоўна кітайскія кулі і кітайскія сяляны. Гэта яшчэ не пралетарская дыктатура, але гэта звычайная форма рэвалюцыйнага дэмакратычнай дыктатуры пралетарыята і сялянства падашы агучыла прыхіста капіталізма. Гэта дыктатура, праводзіма пад тэагемічнай пралетарыята і пад маніпаляцыяй салтычным кіраўніцтвам камуністычнай партыі, даводзячы буржуазна-дэмакратычную рэвалюцыю да канца і ў працэсе яе ажыццяўляючы рад. мерапрыемстваў са правадотычнага характару, а гэта ўсё равам уянтае забеспячэнне хутка перастанне гэтай рэвалюцыі ў рэвалюцыю сацыялістычную пры ўмове нашарвання ўлады савецкага па прахаслоўнага цэнтры». (3 даклад т. Магуільскага на XVII з'ездзе ВКП(б).)

У гаміндаўскім Кітаі, пры гандэманішай звароце і капіталістычнай гаміндава, ідзе разлад краіны званіскімі і міжнароднымі імперыялістамі. Тут поўная аслабленая кітаапрофа. Разбурана шайбавая прахаслоўнасць Кітая. З 106 шайбавых фабрык у Шанхай працуе толькі 20, а 53 у Ву-Сіу працуе толькі 6, а 300 фабрык у Чоу-ю — толькі 16. Расце безработае. Палкі за апошнія гады з тэагемічнай прахаслоўнасці звыш 100.000 рабочых выніты на вуліцу. На нямногіх працоўных прадырмствах юнае 14-18-гадыняны рабочы тыдзень. Калечыцца жыццё сацыял тэагемі 6-8 гадовых дзяцей пры 18-гадынянай анеміагаючай рабоце. За забастаўку ў гаміндаўскім Кітаі караюць смерцю.

У вёсках гаміндаўскага Кітая напуе страпанная ганеца, хваробы і голад. Працоўныя абладошы пражыці непаспыхальна падаткамі, якія збіраюцца часта да 60 год наперад. Ад голаду паміраюць мільёны людзей. У правінцы Шань-дзі памерла ад голаду 3 мільёны чалавек. У правінцы Хубэй, у выніку голаду і хвароб, а 4 гады насельніцтва скарэцілася на 8 мільёнаў чалавек.

Такі агульны вынік гаміндаўскага панавання сумасна з японскімі, аўстрыйскімі, французскімі імперыялістамі.

Зусім іншае становішча ў Савецкай Кітаі.

вёскам Кітаі. Рабочыя маюць 8-гадыняны рабочы дзень, зарплата ўзвылася на 300 проц., сяляне атрымалі ўсю канфіскаваную ў памешчыкаў, генералаў і кулакоў зямлю.

Апошнія гады для Савецкага Кітая былі гадамі росту, аб'яднання асобных савецкіх раёнаў у адну адзіную Савецкую рэспубліку. У Савецкім Кітаі сотні павятовых савецкаў. 10 губерньскіх савецкаў уначальваюцца адзіным кіраўніцтвам ЦВК і СНБ на чале з тав. Мао-Цзэ-дунам. Савецкі ўрад мае сваю канстытуцыю, зямельны закон, закон аб працы, дэкроты аб Чырвонай арміі, асведе і ахову здароўя.

Стабільная тэрыторыя савецкіх раёнаў Кітаа складае 700.000 квадратных кіламетраў. Гэта больш, чым Францыя ці Германія. На савецкай тэрыторыі жыць 80 мільёнаў насельніцтва.

Рэгулярныя часці кітайскай Чырвонай арміі налічваюць 350.000 чалавек. Партыяна ў поўсавецкіх раёнах боц 600.000 чалавек. Апроч таго ў масавых поўсавецкіх арганізацыях каля мільёна чалавек.

Вылікі дасягненнем з'яўляюцца тое, што Чырвоная армія Кітая дасягала адзінаго кіраўніцтва ў рэвалюцыі — разваасавецку на чале з тав. Чу-Дэ.

З 1930 года гаміндаўскае арганізацыя 6 антысавецкіх ваяных паходаў. Чан-Кай-шы наблізавуў да падаўлення кітайскіх савецкаў сотні тысяч салдат. У шостым паходзе непасрэдна ўдзел прынялі 70 штабкоў фашысцкай Германіі на чале з генералам Сентам.

Ва ўсіх паходах Чан-Кай-шы ганеба правадіў. Чырвоная армія, партыямінае мільёнамі працоўнага насельніцтва, перамагае, захоплывае вялікія трафеі — арсеналы, склады, самалёты, фугаі і прадукты харчавання.

У выніку гэтых перамог Чырвонай арміі становішча савецкага Кітаа за апошнія гады палепшылася.

Кіраўніком гэтых перамог з'яўляюцца гераічны камуністычны партыя Кітая, якія ў Савецкіх раёнах у сярэдзіне 1933 года налічвала 356.000 членаў.

Тав. ВАН-МІН — кіраўнік кітайскай кампартыі — на XVII з'ездзе ВКП(б), гаворачы аб сумашчэтарыхым значэнні стварэння Кітайскай Савецкай рэспублікі, аб перамогах кітайскіх савецкаў, якія вучацца ў большай Савецкага саюза, заявіў: «Нашы задачы вельмі цяжкія, складаныя і адрываныя. Але імяна таму ВКП і дастойна наываюцца адной з савецкіх сусветнай камуністычнай партыі, партыі Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, што яна не баіцца цяжкіх задач, якія ставяць на шляху да наметанай гістарычнай мэты. Яна ведае куды вёсці справу і смела даявдзе не да поўнай і канчатковай перамогі».

Друк савецкага Кітая

«ЛЕНІН ЧЖОУ-НАНЬ» (Ленінскі штотыднёвік) — партыяна-тэарытычны орган камуністычнай партыі.
«ДАНДЗІ ШЭНХО» (Партыянае жыццё) — цэнтральны орган партыі.
«СУ-ВЭЙ-АЙ» (кітайскае вымаўленне слова «Савец») — масавае выданне КП Кітая.
«ХУНСЭ ЧЖАНЬ-ШЫ» («Чырвоны баяц») і «ХУНДЗІОН ШЭНХО» (Жыццё Чырвонай арміі) — чырвонаармейскія газеты.

«ГУАНДЗІ ШЭНХО» («Свабоднае жыццё») і «ХУНСЭ-ЦЫН-ЯН» («Чырвоная моладзь») — органы камсамола савецкіх раёнаў Кітая.

Гэты пералік даўна не поўны. Там, вядома аб рэгулярным выхадзе шэрагу кітайскіх чырвонаармейскіх назваў газет, аб выхадзе мільёнаў савецкіх савецкіх і т. д.

ЛЕНІНСКАІ ШКОЛЫ

Па ўсіх раёнах і вёсках Савецкага Кітая арганізаваны школы, якія вяртаюцца адзінаму культурнаму і асветнаму. Гэтыя школы носіць назву ленінскіх. Карэспандэнт «Шынь-баа» ў сваіх дэспяхах з падарожжа па савецкіх раёнах Кітая дае тамі водку аб выхаванні дзяцей:

«Дзеці вучацца ў чырвоных піонерскіх арганізацыях. З іх адказуў я даведаўся, што яны добра разумеюць значэнне раду свят, як 1 мая, 9 мая, 18 верасня, 28 студзеня. Таксама яны галарлі пра імперыялізм, буржуазію і інш. У ленінскіх школах у першай ступені іх навучалі роднай мове, сямі і гімнастыцы».

„БУДУЧЫНЯ ЗА НАМІ, ЗА СУСВЕТНЫМ БОЛЬШЭВІЗМАМ. ЁН УЖО ТАРЖАСТВУЕ НА АДНОЙ ШЕСТАЙ ШВЕТУ І НА АДНОЙ ЧАЦВЕРТАЙ КІТАЯ. ЁН ВАСТАРЖАСТВУЕ ВА УСІМ СВЕЦЕ“ (Цэнтральны Камітэт камуністычнай партыі Кітая)

УСЯ УЛАДА НАЛЕЖЫЦЬ СОВЕТАМ

3 канстытуцыі Кітайскай Савецкай рэспублікі

«Кітайская савецкая ўлада будзе дзяржаву дэмакратычнай дыктатуры рабочых і сялян. Уся ўлада належыць саветам рабочых, сялян, чырвонаармейцаў і ўсіх працоўных. Рабочыя, сяляне, чырвонаармейцы і ўсе працоўныя маюць права выбіраць сваіх дэпутатаў у саветы, маюць права на ажыццяўленне палітычнай улады. Капіталісты, памешчыкі, мілітарысты, кулакі, манакі і манакіні, усё эксплуатацыя і контррэвалюцыйныя элементы не маюць права выбіраць дэпутатаў і наогул прымаць удзел у палітычным жыцці і не карыстаюцца ніякімі палітычнымі прывілежыямі».

(II ПУНКТ).
«Таму, што толькі пралетарыят можа прывесці шырокія масы да сацыялізма, кітайская савецкая ўлада прадаставіла пралетарыату пры выбарах у саветы асобны перавагі — выбары прапартыянальна большай колькасці дэпутатаў».

(IV ПУНКТ).
«На савецкіх тэрыторыях рабочыя, сяляны, чырвонаармейцы і ўсе працоўныя масы і іх семі без розніцы пола, рэлігій, расы (кітайцы, манголы, манчжурскія, магметане, тэаісты і інш.), а таксама ўсе жыючыя ў Кітаі — кітайцы, фармоцы, індыйцы і т. д.) роўны перад савецкімі законам і з'яўляюцца грамадзянамі Савецкай рэспублікі. Для таго, каб рабочыя, сяляне, чырвонаармейцы і ўсе працоўныя сапраўды

авалодалі палітычнай уладай, законам аб выбарах у саветы усталяваліся вышэйшымі савецкімі грамадзяна на ўзроўні ад 18 год, прыстаюцца выбарчым правам і могуць быць выбранымі. Яны выбіраюць дэпутатаў на ўсе з'езды рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў (саветы). Саветы маюць права абавязваць і вырашаць усё дзяржаўнае і маючыя пытанні. Месцам выбараў для рабочых з'яўляюцца прадырмствы; сяляне і мясцовае гарадскае беднота выбіраюць па месцу жыхарства. Дэлегаты ў саветы выбіраюцца на пэўны тэрмін і ў вадомы перыяд часу дораць справядліва аб сваёй дэянацыі. Выбарчымі маюць права на ўсіх час змяшчаць іх і праводзіць новыя выбары».

(IV ПУНКТ).
«Савецкая ўлада ў Кітаі прызнае права на самавызначэнне малых нацыяў, права аддзялення і стварэння імі самастойных дзяржаў. Так, напрыклад, манголы, магметане, тэаісты і т. д., якія жыюць на тэрыторыі Кітая, маюць поўнае права самавызначэння, г. зн. у залежнасці ад свайго жадання могуць дэлегаваць да кітайскай савецкай дзяржавы або аддзяліцца ад яе і арганізаваць уласную дзяржаву. Савецкая ўлада ў Кітаі будзе ўсімі сіламі дэлегаваць малым нацыям вызваліцца ад ірама імперыялістаў, гаміндава, мілітарыстаў, князёў, сялянчыннікаў, лам і т. д. Савецкая ўлада будзе спрыяць развіццю нацыянальнай культуры і мовы гэтых народаў».

СТРУКТУРА КІТАЙСКІХ СОВЕЦАЎ

«Палітычныя арганізацыі ў савецкіх раёнах на- ПАВЯТОВЫЕ СОВЕТЫ, А ТАКСАМА РАЕННЫ І СЕЛЬСКІ. ВА УРАД АБІРАЮЦЬ ПРАДСТАЎНІКОЎ З ВЕСКІ. ПАВЯТОВЫ І РАЕННЫ УРАД ПАДЗЯЛЯЮЦЬ НА АДЗЕЛЫ: а) ПА ГРАМАДЗЯНСКІХ СПРАВАХ; б) АДЗЕЛ ЛІКВІДАЦЫ РАКЦЫНЬВЭРА; в) ЗІМЕЛЬНЫ АДЗЕЛ; г) АДЗЕЛ ХАРЧАВАННЯ; д) АДЗЕЛ КУЛЬТУРЫ І АСВЕТЫ; е) АДЗЕЛ СВЯЗІ ПРЫ СЕЛЬСОВЕЦІХ АПРАЧА СТАГАДНІН І САКРАТАРА ВСЬХ ГРУПЫ ВЕДНАІХ, АТРАД НАСІЛЬШЫЧЫКАЎ, ШЭФСКІ АТРАД І ПРАЧАШНЫ АТРАД».

«ШЭНЬ-БАА», 1933 ГОД.

СЯЛЯНСКІ ПАДАРУНАК ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

(Пісьмо сялянна Вей-цы з Гансян)

Мы, сяляне савецкага раёна, не забываем аб тым, што Чырвоная армія з'яўляецца адзінай узброенай сілай, якая амагаецца за наша вызваленне. У той час, як Чырвоная армія амагаецца на фронце супраць белых, мы ў тым жа таксама з усімі намаганнямі працуем ад зары да зары, для таго, каб забяспечыць нашу армію ўсімі неабходнымі прадметамі. Мы заключылі дагавор паміж вёскамі на рэвалюцыйнае саборніцтва ў справе дапамогі мунным чырвонаармейцам. Рэзультаты нашага саборніцтва за тры месяцы наступныя.

На працягу аднаго месяца мы два разы паслалі наступныя падарункі чырвонаармейцам: гародніну, макароны, муну, сумяныя грыбы, ліні, хурой, чачак і т. д. — усюго звыш 20 тысяч».

Перадачы гэтыя падарункі чырвонаармейцам, нашы дэлегаты ўбачылі, што чырвонаармейцы, якім треба кожны дзень працаваць па некалькі дзесяткаў кі, адчуваюць патрабу ў салянных сакалях. Калі дэлегаты апынуліся і расказалі нам гэта, то сярэд нас разгарнулася саборніцтва за тым, каб больш энергічна прыгатаўляць новых падарункаў.

У рэзультате наліўна мы паслалі наступныя падарункі: 1000 пар трапінчых сакаляў, 740 пар ваданеапрацаваных боц, 576 пар зільняных сакаляў, 76 курцы і казак, 1 свіньня, 43 дана сумоной гародніны, 95 дао».

Цяпер мы ўжо сабралі новыя падарункі, але пакуль яшчэ не адаслалі туды: 1261 трапінчых сакаляў, 21 дана сумоной гародніны, 172 шт. аек, 10 шт. ручнікоў, 340 далараў».

Так мы, сяляне, дапамагаем нашай роднай Чырвонай арміі».

*) Дан — 60,5 кіло.
**) Дан — 1000 медных манет, размерам кожная больш нашых 5 медных канек.

ЧАМУ МЫ ПЕРАМАГАЕМ?

(З пісьма чырвонаармейца III арміі Ху Фу-ціна з г. Суйдзі)

Данюага мас адзірава выключна вялікую ролю ў разгроме 1, 2, 3, 4, 15-га паходаў Чан-Кай-шы. І хачу расказаць аб гэтай дапамозе.

Рабочыя і сяляне арганізуюць у тым жа партыянае арганізацыі і такім чынам дэаарганізуюць тым. Больш прыходзіцца богаць з аднаго месца, на другое, каб справіцца з гэтымі атрадамі. Таму белыя не могуць скапцэнтравіць свае сілы супраць чырвоных. Часта партызаны разбройвалі белыя атрады, але не было выпадкаў, налі белыя разбройвалі партызан.

У выпадку прымажэння прадзіўніка ў які-небудзь раён мясцовай чырвонай гвардыі ачышчае даны раён, схаўвае ўсе прадукты харчавання, і белыя прыходзяць на пустое месца. Партызаны разбураюць

усе масты і дарогі, чым затрымаў ваюць праасоўванне белых. Усе жанчыны і мужчыны — маладцы і старыя — робяць што могуць для дапамогі Чырвонай арміі. Калі Чырвоная армія мае патрабу ў харчах, яны дэаляцца з ёю сваім рысам, свіньнямі, баранамі і т. д.

Калі мы, чырвонаармейцы, пытаем сялян: што-ж вы будзеце есці? — яны нам адказваюць: — Чырвоная армія — наша родная армія. Яна нам дала зямлю, свабоку і хлеб. Калі Чырвоная армія астанецца без ежы, то яна не зможа ваяваць. Калі яна не зможа ваяваць, то мы таксама астанемся без усяго. Тады наша зямля будзе зноў адабрана памешчыкамі і наша свабода будзе страчана».

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ АДБІВАЕ ШОСТЫ ПАХОД ГАМІНДАНА

(Аляд амінадаўска-імперыялістычнай прэсы)

Шосты паход пачаўся першага кастрычніка 1933 года. У ім прымаюць удзел ад Гаміндава звыш 1 млн. салдат. План паходу склаўся пры ўдзеле германскіх ваяных савецкіх. Галоўны ўдар накіраван супраць цэнтральнага савецкага раёна ў правінцы Цзіансі і на захадзе — Фуцзянь. Таксама вялікая ўвага ў плане аддавалася і савецкаму раёну ў правінцы Сычуань.

На грошы, атрыманыя ад імперыялістаў, Чан Кай-шы удалося часова заручыцца падтрыманнем фуцзянскіх, гуандунскіх і хуаньскіх генералаў і уцягнуць іх у сумесныя ваяныя дзеянні супраць чырвоных. Фуцзянскі генерал Цзіан Дэй-вэнь паўбў наступленне на савецкі раён з усходу, гуандунскі генерал Чан Цзэ-тан — з поўдня, хуаньскі генерал Хо-зін — з захада, а сам Чан Кай-шы — з поўначы.

Прайшло ўжо 8 месяцаў з пачатку пахода. Не глядзячы на тое, што кітайская прэса часта стражыць паведамленнямі аб «перамогах» белых арміяў, сапраўднае становішча, паводле той-жа буржуазнай прэсы, такое:

Паўночны фронт:
3 чэрвеня 1934 года «Нью-Йорк таймс» атрымала ад свайго спец-

кора паведамленне пад загалоўкам: «Кітайская Чырвоная армія разграміла армію фон-Сента» *). У гэтым паведамленні гаворыцца: «Абучаныя немцамі паніжынскія войскі ў бах з чырвонымі страцілі забойтны і парашымы 19.600 чал.»

Гэтыя войскі Чан Кай-шы кінуў ударнымі і трымаў у рэзерве, але генерал Ганс фон-Сент, былы казначуючы рэйхсвера Германіі, настая на тым, што ім треба даць «базовае хрышчэнне».

Салдаты біліся добра. Але праасоўванне ўдвоўж адзінай дарогі на флангу, які быў атакаван сіламі камуністаў, у рэзультате чаго паследаў хаос і разброд.

Разбіты ў бах з чырвонымі: 4, 7, 10, 14, 43, 59 і 87-я гаміндаўскія дывізіі».

«Часті Чырвонай арміі пад кіраўніцтвам ПЭН ДЭ-ХУВА ўзялі з поўна горад Юйцін, зараз награнааць найшэйшымі войскам у Шчаньсінь. (2 чэрвеня, «Маньчжоу баа».)

«Тры дывізіі паніжынскай арміі падвергіліся поўнаму нападку Чырвонай арміі ў горах Шасянь» («Нань Хуа Шы-баа», 3 чэрвеня.)

ПА УСХОДНІМУ ФРОНТУ
«Армія ўсходняга фронту на шляху праасоўвання на Наньчэнь была разарвана на ізве часткі камуністычнымі атрадам, у рэзультате чаго піль пажоў гэтай арміі разброены. Пасля гэтага цяжкае паражэння армія ўсходняга фронту адступіла ў Лунань» («Сін Дэй поар Мін Го Шы-баа», 25 красавіка.)

«Часті Чырвонай арміі пад кіраўніцтвам ЛО БІН-ХУА занялі горад Чжаньці і зараз наступаюць на горад Туаньшань» («Маньчжоу баа», 2 мая.)

ЯК МЫ ЖЫВЕМ ЖЫЦЦЕ І БАРАЦЬБА РАБОЧАІ МОЛАДЗІ ў СОВЕЦКІМ КІТАІ

(Пісьмо з Юйсина ад Ван Чай-шына)

Жыццё малодта рабочага ў Савецкім Кітаі карэным чынам палепшылася. Праведзен у жыццё 6-гадыняны рабочы дзень для маладзі і 4-гадыняны для падрастаю. Зусім зменена сістэма вучэбства. Тэрмін аучэбны прамастаў скарачон. Вучні зараз атрымліваюць пэўна вышэйшую зарплату. Раней-жа яны прадавалі бясплатна, толькі за харчы. У першы год вучэбства яны атрымліваюць не менш адной трэці зарплаты дароўдлага рабочага, а на другі год не менш двух трэці. На трэці год яны атлачваюцца, як і дарослыя рабочыя.

Майстар раней прымушаў вучня выкаваць для сабе роанастайную работу (прыгатаванне стравы і інш.). Зараз умовы працы вучэбства строга вызначаны когддагарама.

Апрача таго рабочыя маладзі бясплатна навучаюцца. Гаспадар абавязан забеспячаць формай, калі маладзі рабочы ўстаюць у атрады Чырвонай арміі, а патрастан — у піянератрады.

Палепшылася быту рабочага маладзі прышло да таго, што яна стала весці энергічную барацьбу за абарону савецкай ўлады і ўзнікла арганізаванасць. Напрыклад, рабочыя маладзі нашага навета Юйсін уцягнулі в больш раёнаў у рады Чырвонай арміі 158 маладых рабочых, а ў малодую гвардыю і піянерскія атрады 196 чалавек, якія потым зваробавалі 825 маладых рабочых і батракоў у рады Чырвонай арміі.

З мэтай умацавання Чырвонай арміі маладзі арганізавала чытаючыя ўдзяржыя брыгады (напрыклад, маладзі з майстаран на выбару абмучыаваанні, араспала і т. д.) і ажыццяўляюць у іх саборніцтва.

Рабочыя маладзі з асаблівым энтузіязмам збірае ахвараанні на закупку самалётаў, актыўна выдэкашапаю за выаб салянных сакаляў для чырвонаармейцаў, збірае падарункі чырвонаармейцам, пасылае ўвасяляючыя брыгады. Яны дапамагае Чырвонай арміі ў ваяных дзеяннях, выконвае розныя дапаможныя работы і т. д. Асабліва энергічны ўдзел прымае маладзі ў барацьбе супраць кулакоў, за ліквідацыю реакцыйных элементаў у савецкіх раёнах.

Камуністычная партыя Кітая

У 1930 ГОДЗЕ ў ПАРТЫІ БЫЛО 90-110.000 ЧАЛ. У 1931 ГОДЗЕ — КАЛЯ 200.000 ЧАЛ. У 1932 ГОДЗЕ — 294.500 ЧАЛ. І У СЯРЭДНІНЕ 1933 ГОДА — 416.000 ЧАЛ.

З ІХ У НЕСОВЕЦКІХ РАЕНАХ У 1930 ГОДЗЕ БЫЛО КАЛЯ 10.000 ЧАЛ. У 1931 Г. — 12.000 — 15.000 ЧАЛ. У 1932 ГОДЗЕ — 20.000 — 30.000 ЧАЛ. І У СЯРЭДНІНЕ 1933 ГОДА — ЗВЫШ 60.000 ЧАЛ.

ПЛЕНУМ СОВЕТА У АДНІМ З СОВЕЦКІХ РАЕНАЎ КІТАЯ.

СТАНОВІШЧА НА ФРОНЦЕ СЫЧУАНСКАГА СОВЕЦКАГА РАЕНА.

4 кітайская Чырвоная армія, займаючая поўную правінцы Сычуань і поўдзень Шаньсі з 15 тысячай байцоў вырастае да 110 тысяч. За гэты час яна разграміла ваяскі ген. Тан Ху-яо, у рэзультате чаго апошні ўцёк і зусім сышоў з палытычнай арміі. Яна знішчыла 90 дывізію ген. Сю Чынь-поў, 1 дывізію Ху-Пэунь-шань, 7 полк Дэй Ху-чэна і т. д.

У шостым паходзе супраць гэтай Чырвонай арміі прымаюць удзел звыш 200 тыс. штыкоў сычуаньскіх і шаньсіскіх мілітарыстаў.

Становішча на гэтым фронце такое: «Супраць сычуаньскіх войск Чырвонай арміі паспыхала няўспыханую сілу, а гадоўныя сілы былі пераправаны ў шэраг Туаньцін да пачатку на генеральскія войскі на флангу. Хутка 11 5 дывізія сычуаньскіх войск білі сааруплены. Становішча паражылае. На фронт пастыроўвацца сам губернатар правінцы Сычуань». («Сінь Вэнь баа», 22 мая.)

«Горад Чжэнь-Баа на поўдні Шаньсі ўзят чырвонымі». («Шэнь-баа», 7 мая.)

«Горад Сяцзін на поўдні Шэньсі ў неабеспечы. Генерал Сун Вэй-юя сшысна туды накіраваў падмацаванні». («Сінь Вэнь баа», 28 мая.)

«Другая Чырвоная армія пад кіраўніцтвам ХЭЛУНА заняла Чунань на поўначы правінцы Гуйчжоу. Камандзір дывізіі Гуйчжоўскай арміі Цзян Бу-ці проціць сычуаньскага губернатара аб сувольных дзеяннях». («Сінь Вэнь баа», 28 мая.)

«Шэнь Цзінь-шы-баа» ад 8 і 9 чэрвеня да наступнае характарнае паведамленне: «Звесты стракаціць палетамогнам аб перамогах сычуаньскіх генералаў над Чырвонай арміяй, але галюдом панетарных сіл — генерал Люсапа — зрабіўшы палёт над фронтам на самалёце, заявіў аб фальшывасці гэтых паведамленняў».

КОМСАМОЛ І ПРАЦОЎНАЯ МОЛАДЗЬ СОВЕЦКАЙ ЧАСТІ ПРАВІННЫХ ЯНІНСІ ВЕСПЕ

